

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

DIRECTOR: AUGUST MATONS

Doctor en Ciències Agràries

Cap de la Secció Tècnica d'Arbres fruiters de la Mancomunitat de Catalunya

COL·LABORADORS

JOAN ANGEL I GENÍS: Enginyer, Professor de Fitofècnia en l'Escola Superior d'Agricultura.

JOAN ARUMÍ: Ajudant del Servei Tècnic de Terracampa.

LLORENÇ BADELL: Enginyer, Ajudant del Servei tècnic de Viticultura.

GUILLERME DE BENAVENT: Doctor en Farmàcia, Ajudant del Laboratori Químic de la Direcció d'Agricultura.

M. FAURA I SANS: Doctor en Ciències Naturals, Professor de Geologia en l'Escola Superior d'Agricultura.

P. J. GIRONA: Doctor en Dret, Professor de Economia i Legislació en l'Escola Superior d'Agricultura.

ERASME DE YMBERT: Enginyer, Ajudant del Servei Tècnic d'Enologia.

MANUEL LLENAS: Doctor en Ciències Naturals, Professor de Botànica en l'Escola Superior d'Agricultura.

PERR J. LLORT: Publicista Agrari.

VICENTS NUBIOLA: Professor de Jardineria en l'Escola dels Bells Oficis.

CARLES PI SUÑER: Enginyer, Director de l'Escola Superior d'Agricultura i Professor de Mecànica.

J. POCH DE FELIU: Enginyer, Encarregat del Servei Tècnic de Terra Campa.

JAUME RAVENTÓS: Enginyer, Cap del Laboratori Químic de la Direcció d'Agricultura.

JOSEP M.ª RENDÉ: Cap de la Secció Social Agrària.

M. ROSSELL VILÀ: Professor de Zootècnia de l'Escola Superior d'Agricultura.

JOAN SALOM: Enginyer, Ajudant del Servei Tècnic d'Arbres Fruiters.

SEGIMON VANDRELL: Enginyer, Encarregat del Servei Forestal.

VALERI SERRA I BOLDÚ :: SECRETARI

SUMARI

Actualitats, per *August Matons*. — El dany que causa la glossopeda, per *M. Rossell i Vilà*. — Més dels polisulfurs, per *Jaume Raventós*. — Optimisme, per *Segimon Vandrell*. — Adobs químics en la vinya, per *Llorenç Badell*. — Espigolant. — Informació Vinícola, per *Pere J. Llort*. — Informació: Notes de la Direcció d'Agricultura. — Bibliografia, per *A. M.* — Consultori, per *Cam*. — Moviment de Mercats.

Direcció i Administració: Escudellers, núm. 10 bis - BARCELONA

**Bàscules
caixes per a
cabals
Pibernat**

**Parlament, 9
Barcelona**

Agricultors!

Empleeu juntament amb els
adobs químics o orgànics el

**Fertilitzador
Radiactiu
H. B. C.**

que és un poderós estimulants
de la vegetació que augmenta
les collites considerablement

Agència general per a Espanya del FERTI-
LITZADOR RADIACTIU H. B. C., Bruch,
núm. 42: Barcelona. — De venda en les
principals cases d'adobs d'Espanya.

**SOCIETAT ENOLÒGICA DEL Penedès
SERDÀ, ROS I C.^A - Vilafranca del Penedès**

**APARELLS D'ANÀLISIS DE VINS
PRODUCTES ENOLÒGICS - ADOBS QUÍMICS
SULFATS I SOFRES - MAQUINÀRIA VITI-VINÍCOLA**

**INSTAL·LACIONS COMPLETES DE VINIFICACIÓ
MODERNA PER A CELLERS COOPERATIU**

DESPATX: Rambla Sant Francesc, 15 - Telèfon 24

TALLERS: Carrer de Misser Rufet, núm. 8 - Tel. 149

Telegrams "SERDAROS"

AGRICULTURA

REVISTA AGRÍCOLA CATALANA

Dies de sortida: 5 i 20 de cada mes

Subscripció: Barcelona, any: Pessetes 7 - Fora: Pessetes 9 - Número solt: Pessetes 0'50

Actualitats

El senyor Bugallal, ministre d'Hisenda, reconeix en un article publicat recentment en el suplement del *Temps*, de París, i dedicat a Espanya, que «estudiant la política aranzelària es veu que els governs espanyols s'inclinen a subordinar els interessos dels agricultors als dels industrials, com si els Poders públics volguessin fer d'Espanya un país més industrial que agrícola».

Aquesta declaració, feta per tot un senyor Ministre, que deu ésser probablement conseller d'alguna gran Companyia industrial, té una evident importància per als agricultors.

Ningú s'atrevirà ara a negar el privilegi continuat que ha protegit a la indústria en perjudici de l'Agricultura, que és la principal font de riquesa del nostre país.

La sinceritat ingènua del senyor Bugallal, ens obliga a preparar-nos. Aviat s'haurà d'anar a la revisió dels tractats de comerç; és necessari que els agricultors usin els mateixos procediments i movilitzin les mateixes influències que els industrials per a impedir la renovació de l'antiga injustícia que, en les condicions actuals, podria ésser més perillosa que mai. I és necessari, no solament per egoisme, que al cap i a la fi seria legítim, sinò perquè és la única manera de defensar els interessos generals del país. Abans de la guerra, en efecte, en l'any 1913, el total de la nostra exportació pujà a 1,195 milions de pessetes; més del 50 per 100 d'aquestes correspongueren als productes de l'agricultura i solament prop del 10 per 100 als productes industrials manufacturats, i prop del 25 per 100 als minerals i derivats. El restant 15 per 10 quedava repartit entre els demés articles no pertanyents a cap de les anteriors categories.

La feina a fer és seria i complicada, però no és aquesta una raó suficient per a abandonar-la, avui sobretot que la situació general del món ha creat un estat d'opinió favorable a una legislació que protegeixi la producció agrària. Cal, doncs, treballar de ferm amb l'esperança d'assolir el triomf; però el treball ha d'ésser eficaç per a que doni resultat. No ens hem de perdre en inútils protestes telegràfiques o en informes i memorials de queixes i lamentacions. Hem de fer l'estudi de les nostres possibilitats, determinant l'entitat de la nostra riquesa agrària (fruits i derivats), les quantitats exigides pel consum nacional, els sobrants per a l'exportació i les quantitats mancants

a importar; hem de conèixer el cost de producció dels nostres fruits; hem d'establir la influència que els transports, cars i deficients, tenen sobre el comerç nacional i, per últim, hem d'estudiar el regisme aranzelari vigent per a saber les conseqüències que se n'han derivat per a la nostra producció.

No cal esperar res de l'Estat; una llarga i dolorosa experiència ens ensenya que, a Espanya, l'Estat no actua mai com a orientador de les energies productives; la seva acció és sempre improvisada i per això contradictòria. La única esperança que ens queda, són les Societats agrícoles, on es concentren avui, especialment a Catalunya, la major part de les forces de la producció. Aquestes Societats haurien d'iniciar els estudis de que hem parlat, començant al mateix temps una intensa propaganda entre els pagesos per a formar un estat de consciència que influeixi sobre els governants, almenys amb el mateix pes amb que influiran, en el moment oportú, les pressions dels industrials.

Ço que demanem no és impossible. Les Societats agrícoles italianes, reunides, han publicat ja una sèrie de volums sobre els diferents problemes, exposant concretament el punt de mira dels agricultors i proposant solucions. El Govern no podrà al·legar, per a excusar els seus errors, la incúria dels agricultors. Això mateix hauríem de fer nosaltres a Espanya.

* * *

Hi ha també una altra qüestió, però d'importància més immediata, que els agricultors no han d'oblidar: la qüestió dels canvis. Els industrials comencen ja a moure's i a preocupar-se dels perills que poden derivar-se per la indústria nacional.

Si no fos per la paralització deguda al locaut, avui certament existiria una forta agitació per a imposar al Govern una política de previsió. Però a pesar de la manca d'activitat comercial, els diaris que representen els interessos de la gran indústria espanyola, comencen ja a parlar de les conseqüències de la indiferència oficial i a posar en evidència els mals que vindran indubtablement si continua encara.

També l'agricultura es ressentirà de la crisi dels canvis; però per a evitar que la solució que portarà el govern sigui, com ha estat moltes vegades, funesta per a ella, en virtut de la pressió interessada i poderosa, però lògica, de la indústria, és necessari que les entitats que representen a la classe pagesa, exposin llur punt de mira i s'esforcin per a que sigui acceptat.

Els perills que per a la nostra exportació agrària representa la baixa exhorbitant de les monedes estrangeres, són ben clars. Per l'altíssima valor de la pesseta, que a pesar de les oscil·lacions no demostra per ara tendència a baixar, els nostres productes resulten absurdament cars. Demés de l'encariment normal i universal degut a l'escassetat de producció i a l'augment de consum, demés de l'encariment degut a la disminució del tonellatge i al desgast del material de transport, hi ha l'encariment degut a la pesseta.

I a tot això cal afegir que els països que han fet la guerra, carregats com estan de deutes formidables, miren de reduir les importacions per no augmentar els tributs que han de pagar a l'estranger, i aquesta

reducció es veurà fàcilment afavorida pels preus elevadíssims a que resulten els nostres productes.

Per altra part, cal comptar amb la competència dels altres països de producció semblant a la nostra, com Itàlia, que es troben respecte a nosaltres en situació aventajosa per llur moneda depreciada. No es pot dir que ens salvarà el fet que exportem productes agrícoles que són de primera necessitat, perquè això és veritat sols parcialment. Ni les fruites catalanes — els préssecs i les prunes del Pla del Llobregat, les prunes de Lleyda, etc., — ni les taronges valencianes, són productes de primera necessitat dels quals sigui impossible prescindir. Potser l'escassetat de determinats productes, com el cacau i el cafè, afavoriran l'exportació de l'avellana i de l'ametlla que s'usen com substituïts, però és evident que les altres fruites trobaran un obstacle tal vegada insuperable en els preus.

El mateix pot dir-se del vi. Els transports escassos i sobretot cars i la reduïda valor de la lira, en parangó amb la pesseta, han disminuït sensiblement les nostres exportacions a Itàlia, a pesar de les necessitats d'aquest país. I si l'exportació d'oli espanyol cap Itàlia és aquest any elevadíssima, com si els fabricants italians es volguessin rescabalar ràpidament de quatre anys d'inacció, és perquè l'oli no ha de quedar a Itàlia, sinó que s'ha d'enviar cap Amèrica, on els preus són més que suficients per a compensar les pèrdues en els canvis.

* * *

Són problemes aquests que no s'han de descuidar. És hora que els agricultors tinguin una intervenció directa i efectiva sobre l'orientació de la política econòmica dels nostres Goversns. Per això ens hem permès cridar l'atenció de les Societats d'agricultura. Sabem ja que els Consells de foment han nomenat una o varies ponències per a tractar de les reformes aranzelàries, però voldríem que aquests estudis fossin un xic públics, i que es fessin després d'haver escoltat amorosament la competència dels petits agricultors oblidats però plens del bon sentit característic de la nostra raça.

AUGUST MATONS

Un programa pels agricultors: producció individual; elaboració associada; venda federada.

L'intermediari no és indispensable: el pagès pot substituir-lo en benefici propi i de la collectivitat.

El pagès que no adoba les seves terres, no és bon pagès.

El Sindicat ha d'ésser la casa de tothom, rics i pobres, joves i vells, grocs i vermells.

No digueu mai: jo no tinc temps per a assistir a un Curset d'Agricultura.

El dany que causa la glossopeda

I

Periòdicament, cada vuit, deu o dotze anys, la glossopeda visita la nostra ramaderia. A cada epizootia d'aquesta mena, el mercat ofereix a l'atribulat ramader específics que són una enganyifa. L'Estat espanyol, que sap perfectament que les mides sanitàries contra aquesta plaga són completament inútils, cada vegada que apareix la glossopeda amb un castellà d'*orden y mando*, preté impedir sa propagació. Però, el cert és que, tots els focus primitius glossopèdics, en cada una de ses epizooties, s'extenen pèr tot el país com regueró de pólvora, i ni els específics, ni l'acció de policia sanitària espanyola, ni les mides higièniques aconsellades pels professionals poden deturar la invasió i desenrotllament de la glossopeda.

Al davant d'aquest fet repetit, innegable, que a l'home pessimista el portaria a plegar-se de braços i deixar passar el xàfec sortint-ne de la millor manera possible, pot oposar-s'hi un esperit rebel al fatalisme i plantejar el problema en altres termes.

Primer. Saber si val la pena d'ocupar-se dels danys que causa la glossopeda.

Segon. En cas afirmatiu, procurar la resolució, la qual podria intentar-se empíricament i des del punt de vista científic.

Tercer. Si les proves per a deturar o anorrear l'enfermetat fossin negatives, les pèrdues totals del dany causat per la glossopeda repartir-les entre tots els ramaders.

Analitzem el primer extrem. Les bèsties que pateixen la glossopeda són el bou, el moltó, la cabra i el porc. Aquestes quatre espècies de bestiar representen a Catalunya, una valor de prop de 500 milions de pessetes.

En la nostra pàtria, existeixen els següents caps de bestiar:

	Pessetes
477,782 caps bovins, que valen	286.669,200
2.478,402 » llanars i caprins, que valen . .	123.920,100
565,695 » porquins, que valen	84.855,750
TOTAL . . .	495.445,050

La glossopeda, segons la virulència amb que es desenrotlla, ataca a un nombre més o menys gran de bestiar; la mortalitat pot ésser molt grossa o pel contrari reduïda, com succeeix quan transcorre en caràcter benigne. A quant pugen les pèrdues ocasionades per aquesta epizootia? Manquen estadístiques; no se sap i és difícil compondre un estat que tradueixi els perjudicis produïts per dita malaltia.

Mentre hi han hagut estables que la mortalitat ha pujat a 60 i 80 per cent, en altres la mortalitat ha sigut d'un 10 ó 20 per cent.

En la forma lleu o benigne la glossopeda causa una mortalitat petita.

La epizoòtia glosopèdica, de vuit anys enrera, no ocasionà en certes comarques ramaderes, com Cerdanya, una mortalitat superior en el boví de 3 ó 4 per cent. En canvi, hi hagueren animals malalts durant tres i quatre mesos.

Les pèrdues, doncs, no resulten solament per mortalitat, sinó també per manca de producció. Es difícil de calcular la valor que representen els litres de llet que la glossopeda ha privat de segregar; els milers de quilos de carn de boví, llanar, capriu i porquí que s'han deixat de produir; les hores de treball que s'han perdut del carretejar i llaurar que havien de fer els bous i les vaques, la valor de les cries, la llana i, finalment, el temps que triga a remuntar-se la totalitat ramadera.

Atenent les condicions exposades, crec jo, que no serà pas exagerat calculant, per a cada invasió glossopèdica, una pèrdua d'un 20 per cent del capital que representa la ramaderia, que en el cas present, fóra de 1000.000,000 de pessetes, aproximadament.

Sembla que aquesta és la manera més gràfica de demostrar, que val la pena d'ocupar-se d'una malaltia causant de pèrdues tan enormes. Mes, una desgràcia mai va sola. Al costat de les pèrdues palpables, hi han les que molta gent no consideren i que per a l'economia nacional tenen una importància tant o més gran que la de les pèrdues immediatament sofertes.

Després d'una passa, el ramader queda aclaparat, i no va pas de pressa a reconstituir el nombre de caps que tenia abans. L'augment de bestiar és sempre correlatiu a bons negocis: immediatament d'una baixa de preus del bestiar, sobretot en el porquí, l'any següent el nombre de porcs grassos és inferior al passat. A un any d'abundància d'aliments els pagesos, pel contrari, adquireixen nous caps de bestiar. Mai s'ha donat el cas que arran d'una epizoòtia les baixes que hi han hagut als estables fossin immediatament reemplaçades, sinó que romanen un temps més o menys llarg buides i aquesta buidor reflecta l'esperit pessimista del ramader, o la manca de medis per a comprar animals que substituïxin les baixes causades per l'epizoòtia.

I, bé; si s'ha de comptar tot, aquest trastorn de la producció, la manca durant una llarga temporada, de la quantitat de productes obtinguts normalment, quina valor representa?

Jo crec que no fóra pas exagerat consignar-hi almenys una quantitat igual a la representada per les baixes de caps i per les demés pèrdues immediates durant l'epizoòtia. Per a cada passa glossopèdica, les pèrdues totals a consignar serien, aproximadament, la meitat del capital que representa la ramaderia de peu forat.

Per consegüent el primer extrem queda demostrat afirmativament, ço és, la glossopeda constitueix una epizoòtia que causa grans danys a la riquesa nacional.

Davant la immensitat del mal ningú hauria d'oposar cap mena d'entorpiment per a procurar la disminució de les pèrdues o sa total extinció.

Els medis per a assolir aital resolució seran exposats en un altre article.

M. ROSSELL I VILA

L'agricultor deu tenir dues grans preocupacions: alimentar bé el bestiar i adobar bé ses terres.

Més dels polisulfurs

LA MILLOR MANERA D'EMPLEAR EL POLISULFUR DE CALÇ

(Acabament)

Donem per sentat que l'acció anticriptogàmica dels sulfurs cuprós i cúpric és força dubtosa. És cert que acaben per oxidar-se donant sulfat, però aquesta oxidació és fa molt a poc a poc i amb dificultat; llarg temps degut, sens dubte, a estar recobert el sulfur de coure pel sofre precipitat, que també es forma a l'ésser barrejades les solucions de sulfat de coure amb els polisulfurs. D'aquí en surt que la millor manera d'aplicació del polisulfur de calç és barrejant-lo amb aigua i sense sal de coure ni cap altra sal metàl·lica. El polisulfur i el mateix hiposulfit de calç sofriran una descomposició per l'acció de l'anhidric carbònic atmosfèric, que donarà per resultat la precipitació del sofre en una gran part.

El segon polisulfur dels nostres assaigs, que té un total de 18'9% de sofre, tractat amb àcid sulfúric precipita, de sofre, el 15'3 % o sigui, quatrè quintes parts del sofre total.

Altres polisulfur examinat amb una quantitat total de sofre de 12 %, tractat amb àcid sulfúric, precipita el 10 % de sofre o sigui aproximadament també cinc sextes parts.

Empleat, doncs, el polisulfur sol en solució acuosa, sense sal de coure, donarà com sofre actiu contra l'ordinari, almenys les quatre quintes parts del sofre total i mercès a la seva perfecta distribució pels aparells pulveritzadors, sembla que té de donar una bona economia de sofre. Les solucions que tenen més provada la seva eficàcia són les obtingudes amb una quantitat de polisulfur elaborat tal com s'ha dit, de 5 ó 10 litres diluïts en 100 litres d'aigua.

Aquesta solució s'ha d'estendre amb pulveritzadors recoberts de ploma i és eficaç contra les plagues següents:

Oïdium de cep. — Tres tractaments: un al brotar, un altre abans de florir i un altre després de la florida.

Poll roig i serpeta de taronger. — Tres tractaments en juliol, setembre i gener.

Cotxinilles de l'olivera. — Tres tractaments de juny a octubre.

Pugó dels arbres. — Dos o tres tractaments fets des de l'aparició del pugó i abans de que les fulles es cargolin.

Larves de l'altisa. — Elles apareixen quan s'ha descuidat el tractament primerenc contra els insectes. Dos tractaments de polisulfur amb tres setmanes de distància a l'aparèixer la plaga de les larves.

També amb solucions de polisulfur podem desinfectar a l'hivern les soques i branques dels arbres fruiters amb pulveritzacions fetes a doble dosi de polisulfur, ço és de 10 a 20 litres de polisulfur en 100 litres d'aigua. És d'advertir que aquestes solucions són més fortament desinfectants que no pas les lletades actualment empleades.

Els polisulfurs empleats en barreja amb el sulfat de coure en tractaments simultanis contra el mildiu i contra l'oidium.

Els polisulfurs descomponen les solucions de sulfat de coure, com hem vist.

Havem vist que 6'3 centímetres cúbics d'un polisulfur de calç, de densitat igual a 1'207 amb 18'9 % de sofre total, descomponen 2 grams de sulfat de coure cristallitzat pur, disolts en aigua destil·lada.

Hem sentat la creença de que l'acció criptogàmica del sulfur de coure s'havia de posar en quarentena perquè hi havia en contra seva la dificultat amb que topa l'oxidació del sulfur de coure recobert com està de sofre precipitat.

Si volem, doncs, juntar l'acció criptogàmica del sulfat de coure amb la del polisulfur de cal, la barreja haurà de reunir les següents condicions:

Una quantitat de sal cúprica, no descomposta pel polisulfur, que sigui suficient a combatre el mildiu.

Una quantitat de polisulfur tal que sigui suficient a combatre l'oidium.

Admetem que fent les solucions del sulfat de coure en aigua natural, 2 grams d'aquesta sal vinguin descompostos per 5'6 de polisulfur de calç de les condicions de l'esmentat.

Admetem també que per lluitar contra l'oidium necessitem com a mínimum 5 litres de polisulfur de densitat igual 1,207 en 100 litres de líquid.

Aquests 5 litres de polisulfur seran suficients a descompondre

$$\frac{2 \times 5000}{5'6} = 1786 \text{ grams de sulfat de coure}$$

posem 1,800 grams en xifres rodones.

Els cent litres de líquid tindran de contenir: Primer: Els 1,800 grams en xifres rodones, que seran descompostos per 5 litres de polisulfur. Segon: Un plus de 1,500 grams necessaris per a combatre el mildiu i que podran ésser precipitats per la calç a l'estat de sulfat cúpric tetrabàsic.

Cert que amb això doblarem les dosis gastades de sulfat de coure, però aquesta despesa vindrà compensada amb l'estalvi del sofre i de la mà d'obra per a la seva aplicació.

El líquid, doncs, a usar podria ésser preparat de la manera següent:

3,300 grams de sulfat de coure es disolen en 50 litres d'aigua ordinària. S'hi barregen 5 litres de polisulfur de calç, remenant continuament.

Es desfà en lletada 1 quilo de calç viva en 50 litres d'aigua i es va tirant aquesta llet al sulfat fins que la reacció àcida del sulfat de coure amb un paper blau de tornasol desapareix. Després s'hi afegeix aigua fins a 100 litres. El líquid, així preparat, es pot usar amb pulveritzador ordinari sens recobriment de plom. Aquest caldo tindrà eficàcia contra el mildiu i contra l'oidium, però la seva acció

insecticida per aplicar-lo contra polls, pugons i orugues, és ben dubtosa i fins poc probable.

Tal vegada, en els assaigs fins ara fets amb els polisulfurs s'havia posat massa fe en l'eficàcia dels sulfurs de coure contra el mildiu comptant amb llur oxidació. Seria de desitjar que es realitzessin experiències encaminades a consolidar l'ús dels polisulfurs, principalment amb mires a simultanejar els tractaments contra el mildiu i contra l'oidium de la vinya.

JAUME RAVENTÓS

NOTA. — Referent a la manera i detalls de preparació dels polisulfurs, consulti's el fullet que té per títol « Estalviem sofre », de D. Josep M.ª Valls, on està tota aquesta qüestió ben explicada.

Optimisme

La història de la Humanitat palesa d'una manera irrefutable que la vida dels homes està íntimament lligada a la vida dels arbres. Els noms de Nínive, Babilònia, Mesopotàmia, Asia Menor, Palestina, Síria... en són una demostració que viu a la consciència de tots els que hem saludat la Història Universal. Ciutats i regions, bressol del gènere humà, tan celebrades per son esplendor i suavitat de llur clima, arrassats llurs boscos, han vist desaparèixer l'aigua, la vegetació i els habitants; i sense que la seva desaparició pugui atribuir-se exclusivament a les guerres, ja que sobre les runes d'una ciutat destruïda per una batalla se n'hi construeix una altra si en llur contorn no hi manquen boscos i amb ells aigua.

Amb data més recent l'arrassament de boscos ha produït excessives variacions de clima com a Pèrsia, Aràbia, Suècia... ja notables disminucions en les collites de Noruega, Islàndia... i fins una minva considerable en la població d'Argèlia, Dalmàcia, illa de Chipre, les Açores, Canàries i la majoria de les illes del Mediterrani.

I si ens fixem en ço que passa dintre casa mateix, tots hem observat com d'un any amb altre desapareixen fonts, baixa el nivell dels pous, s'asequen rius i torrents esdevenint més impetuosos i amenaçadors en les tempestes, les collites són més insegures, la vida del camp es fa més difícil... Per això amb molta raó escrivia Chateaubriand que els boscos precedeixen als pobles i el desert els segueix.

Enguany, que el progrés i desenrotllament de la indústria demana imperiosament una intensa producció de fusta i combustible i que l'augment de població exigeix donar major extensió a l'agricultura, reduint els límits dels boscos, repoblar terrenys improductius no deu considerar-se com una qüestió de lucre, sinó de civilització i pervenir per a les nacions.

Tan censurable és, per no dir criminal, arrassar un bosc i abandonar-lo, com el mantenir muntanyes en estat improductiu, en el sentit de que no solament es priva a la societat dels beneficis directes

que reporta la repoblació, sinó que també quasi sempre dits terrenys són un perill pels habitants de la planúria, vies de comunicació, cultiu, etc., ultra les pertorbacions atmosfèriques i estranyes variacions climatològiques, que converteixen regions sanes i de vida pròspera, en llocs de desolació i perjudicials per a la salut.

Ço ens porta com de la mà a reflexionar que fóra de nostra indústria i rica regió desapareixessin els boscos i amb ells l'aigua, fusta i combustibles, elements indispensables per a tota indústria.

Mes no arribarem a tal extrem. No esperarem que les muntanyes es vegin lliures de l'odiosa presència de l'home, com deia Humboldt, per a que la Naturalesa torni a emprendre llur tasca repobladora i aquelles es cobreixin novament de boscos i praderes.

No caurà sobre la generació actual la maledicció del químic Cadet de Vaux, qui, ple d'entusiasme pels arbres, exclamava: «Repobieu, o maleïts sigueu: vosaltres em robeu l'aigua.»

Arreu del món el problema forestal preocupa als capdavanters, amb clar criteri, de tots els països; fins als «governaires» que avui constitueixen la joia i felicitat de tot ciutadà espanyol i illes adjacents (!) després d'uns titànics esforços se'ls ha arribat a convèncer de la necessitat de fer quelcom per a prevenir la desaparició del patrimoni forestal.

Pel que toca a Catalunya, nostre optimisme no pot ésser millor fonamentat: el problema forestal és ben comprès i solament falta facilitar la solució. Per això a penes iniciada una senzilla propaganda forestal per la Secció de «Serveis Forestals» gran nombre d'entitats i propietaris de Catalunya (i no poques de fora Catalunya) han acudit a la primera indicació per a adquirir dades i ço que necessitaven, mostrant-se joiosos i felicitant-se al assabentar-se de la finalitat que persegueix la Mancomunitat amb la creació de l'abans esmentada Secció, i que no és més que el foment i desenrotllament de nostre migrat patrimoni forestal.

I és que el propietari català, bon català, és d'un temperament privilegiat. Té voluntat, activitat i constància i no es desanima davant les dificultats i fracassos de qualsevol empresa.

Llur agraïment el porta a respectar lo que els seus avantpassats li han deixat.

No descuida el deure que té contret amb llurs successors i que l'obliga a deixar-los-hi un patrimoni millor que el que a ell li ha estat confiat; té una clara visió de l'esdevenidor i consciència del que deu fer per a assegurar el benestar de la generació futura.

Per això nostre optimisme és gran. Els boscos de Catalunya no desapareixeran i amb ells una vida pròspera li està assegurada.

SEGIMON VANDRELL

Allí on no entra la llum, hi entrarà sovint el manescal o el metge.

Adobs químics en la vinya

És difícil donar una fórmula general d'adobs químics que s'adapti completament a les necessitats del cultiu de la vinya, de totes les comarques, puix que cada localitat, per no dir en cada vinya, els factors que influeixen en la producció són distints.

El cep, com tots els vegetals, té com a base de son desenrotllament els elements de que està composta la terra. Així, doncs, com més rica en sigui aquesta, menys adobs necessitarà; donant-se molt sovint el cas d'ésser una terra rica d'un sol element fertilitzant i pobríssima de les altres, que li tindrem d'aportar en forma d'adobs.

No sempre pot disposar, el cep, dels elements de què està integrada la terra, ja que, segons l'estat químic en què es troben, romanen inassimilables per a les plantes.

Essent, doncs, molt complexa aquesta matèria, se n'imposa l'experimentació, i no d'un sol any, sinó d'una sèrie d'anys. En els camps experimentats de vinya que la Mancomunitat té establerts a Catalunya, hem pogut fer alguns assaigs sobre aquest particular, com a continuació veurem:

Camp experimental d'Esparreguera

La plantació d'aquest camp té vint-i-cinc anys, sobre peu Rupes-tris Lot.

La composició de la terra és la següent :

Anàlisi físic

Terra grossa i pedres.	21 %
Terra fina: Humitat.	2'05 %
Matèria orgànica	1'34 %
Calcari	26'92 %
Sorra	37'48 %
Argila.	11'21 %

Anàlisi químic

Terra fina :

Nitrogen total.	0'56 ‰ de terra natural
Acid fosfòric anhidre total. . .	0'49 ‰ » » »
Potassa anhidre soluble en àcid níttric concentrat.	1'18 ‰ » » »

Fórmulas d'adobs utilitzats en les seccions empeltades de sumoll de gra llarg i podades curt.

TAULA 1.^a

Número de les seccions	Fórmules d'adobs en ús	QUANTITAT		Preu de 100 Qg. d'adob	Cost de l'adob per Ha.
		per peu	per Ha.		
		Qg.	Qg.	Pessetes	Pessetes
1	Nitrat de sosa	0'075	300	75'00	225'00
	Superfosfat de calç	0'150	500	27'00	135'00
	Guix.	0'500	2,000	5'00	100'00—460'00
2	Nitrat de sosa	0'075	300	75'00	225'00
	Superfosfat d'ossos	0'150	500	31'00	155'00
	Guix.	0'500	2,000	5'00	100'00—480'00
3	Nitrat de sosa	0'075	300	75'00	225'00
4	Superfosfat de calç.	0'150	500	27'00	135'00
5	Superfosfat d'ossos.	0'150	500	31'00	155'00
6	Guix.	0'500	2,000	5'00	100'00

Resultat de les experiències

TAULA 2.^a

Número de les seccions	Pes dels raïms per Ha.	Riquesa del most		Valor dels raïms d'una Ha. a 20 pessetes 100 Qg.	Preu dels adobs per Ha.	Renda neta per Ha.	Classificació de les seccions		
		Grams de sucre per litre	Grau alcohòlic probable				Per rendiment per Ha.	Per riquesa del most	Per renda neta
	Qg.			Pessetes	Pessetes	Pessetes			
1	9,896	223	13°1	1,979'20	460	1,519'20	1	4	1
2	5,916	226	13°3	1,183'20	480	703'20	4	3	5
3	4,276	228	13°4	855'20	225	630'20	6	1	6
4	6,624	204	12°	1,324'80	135	1,189'80	3	5	3
5	8,024	227	13°4	1,604'80	155	1,449'80	2	2	2
6	5,616	223	13°1	1,123'20	100	1,023'20	5	4	4

Un mateix adob es comporta diferentment segons sigui el sistema de poda establert.

En una part del mateix camp experimental tractarem sis seccions de la següent manera :

Secció A { Poda Coste - Floret i sense adob.

Secció B { Poda Coste-Floret i amb adob complet.

Secció C { Poda curta amb pistoles i sense adob.

Secció D { Poda curta amb pistoles i amb adob complet.

Secció E { Poda curta sense pistoles i sense adob.

Secció F { Poda curta sense pistoles i amb adob complet.

Tots els ceps eren de garnatxa blanc.

La fórmula d'adob usada en les seccions B, D i F fou la següent:

Nitrat de sosa. 300 Kg. per Ha.

Superfosfat de calç. 500 » » »

Guix 2,000 » » »

Resultat de les experiències

TAULA 3.^a

Lletra de les seccions	Pes dels raïms per Ha.	Riquesa del most		Valor dels raïms d'una Ha. 20 pts. 100 Qg.	Preu dels adobs per Ha.	Renda neta per Ha.	Classificació de les seccions		
		Grams de sucre per litre	Grau alcohòlic probable				Per rendiment per Ha.	Per riquesa del most	Per renda neta
	Qg.			Pessetes	Pessetes	Pessetes			
A	11,866	231	13 ^o 6	2,373'00	—	2,373'00	3	3	2
B	14,819	207	12 ^o 2	2,964'00	460'00	2,504'00	1	5	1
C	10,376	242	14 ^o 3	2,075'00	—	2,075'00	4	2	3
D	12,648	220	12 ^o 9	2,530'00	460'00	2,070'00	2	4	4
E	7,060	250	14 ^o 7	1,412'00	—	1,412'00	6	1	6
F	9,463	231	13 ^o 6	1,893'00	460'00	1,433'00	5	3	5

Passant els ulls per la columna de classificació de la taula 3.ª, observem que l'adob és més aprofitat en les seccions amb poda llarga que amb la curta; així la producció en la secció F és menor que en les seccions A i C, que, podades llarg, es deixaren sense adob, i molt menor que la producció en les seccions B i C, adobades i podades llarg.

Igualment veiem que, dintre la poda llarga, l'aprofitament de l'adob és major en el sistema de poda Coste-Floret que amb la poda curta proveïda de pistoles. Per a demostrar-ho basta, simplement, fixar-se en els resultats de la secció B i comparar-los amb els altres.

LLORENÇ BADELL

ESPIGOLANT

Les tarifes ferroviàries

A pesar de les queixes dels agricultors, les tarifes ferroviàries seran augmentades; aquesta és la voluntat del ministre de Foment. Les raons portades per les Companyies per a justificar llur demanda d'augment són tan insignificants que fins hi han hagut accionistes que han protestat públicament, considerant innecessària i injusta l'elevació. Però les Companyies tenen influència decisiva en les altes esferes de la política on s'estableixen per endavant l'actitud dels diputats i els llurs sí i els llurs no i les tarifes seran augmentades indefectiblement.

La causa que ha decidit a les Companyies a demanar el nou augment—que servirà per a arrodonir l'anterior del 15 per cent—és molt senzilla: l'esperit d'imitació. A l'estanger les tarifes han estat pujades i per això s'han de pujar a Espanya. Si a França, a Itàlia, a Alemanya no s'haguessin fet modificacions en els preus o aquests s'haguessin reduït, aquí no es parlaria ni de pujar ni de reduir.

Però les raons que han determinat els augments en els països, abans citats, són de prou pes per a jutificar-los.

L'augment a Itàlia respon exclusivament a una finalitat fiscal; l'Estat, propietari dels ferrocarrils, mira d'acréixer els seus ingressos per a cobrir les enormes necessitats derivades de la guerra. A França — i a Itàlia també, — la depreciació de la moneda, que encareix els articles que han de comprar-se a l'estranger, el colossal encariment de la mà d'obra, el desgast del material ferroviari per l'excés de treball imposat forçosament a les Companyies durant la guerra, etc., obliguen a donar a aquestes una compensació que consisteix, precisament, en facultar-les per a elevar les tarifes.

Però a Espanya, no hi ha res d'això; no obstant, l'augment serà un fet. No hi fa res que les Companyies obtinguin bons dividends proporcionals a llur capacitat administrativa, que el servei sigui dolent, que l'agricultura i la indústria es ressentin del desgavell ferroviari que entorpeix el comerç: la producció nacional no té pes en front de les ambicions d'una poderosa societat.

Ens queixem de la vida cara i l'elevació que es projecta no servirà sinó per a agravar el problema: primeres matèries, adobs, maquinària, fruits, tot haurà de pujar-se.

I el pitjor es que, a pesar de l'augment, el servei no millorarà i no hi hauran vagons, i els cotxes seran bruts i indecents, i les expedicions podran fer-se sols untant curosament rodes i rodets i els trens arribaran de vegades, just a l'hora que han d'arribar, però amb vint-i-quatre hores de retràs.

Una protesta

Don Abili Calderon, un cop creades les Cambres agrícoles provincials, es va quedar satisfet, convençut d'haver arreglat l'agricultura; però abans d'anar-se'n es va descuidar de donar-los-hi els mitjans econòmics necessaris per a llur funcionament. Les Cambres, durant tot aquest temps, no han fet més que esperar. Ara, la Cambra

de Barcelona, cansada d'esperar, ha elevat al ministre de Foment una exposició, firmada pel seu president Sr. Carles de Fortuny, en la qual, a més de recordar els vicis de constitució i remarcar els absurdes del R. D., demana que s'acabi amb la perjudicial duplictat de funcions que representa l'existència dels Consells provincials d'agricultura i ganaderia i les Cambres agrícoles fonent en una sola les dues institucions o reduint les atribucions del Consell provincial i facultant al mateix temps a la Cambra agrícola, per al cobrament del 0'50 per cent sobre la riquesa imponible, única manera de que la Cambra pugui funcionar degudament. Sense això, acaba l'exposició, és preferible que desapareguin legalment per a evitar que es morin per manca de mitjants econòmics o ço que és pitjor, es converteixin en elements de caciquisme per a fins electorals i polítics. Encara que amb un xic de retràs, donem aquesta notícia com a demostració de que les crítiques mogudes al projecte del Sr. Calderon, eren quelcom més que justificades.

El preu de les olives a França

Encara que un xic fora de temps donem als nostres llegidors aquesta nota. En una revista francesa llegim queixes pel preu que han assolit les olives en el mes de desembre. Una quartera es pagarà 56-58-60 i fins 72 francs. On anirem a parar?, comenta la revista. Són preus elevats, no cal dir-ho, però s'ha de tenir present que es tracta de producció local que per a arribar al consumidor no ha de pagar drets, ha de sofrir reduïdes despeses de transport i es pot barrejar amb olis de llavor per a rebaixar-ne el preu. Què haurien de dir els productors catalans? A Reus, al desembre, s'han arribat a pagar les olives a 33 pessetes la quartera; a l'Urgell, a 25. És veritat que el rendiment de les nostres olives és quelcom més elevat, però s'ha de recordar que l'oli nostre és un producte destinat a l'exportació i està gravat, demés, per la taxa que es carrega sobre l'oli pel consum d'Espanya.

INFORMACIÓ VINÍCOLA

La situació del mercat, que va encalmar-se a darrerries del passat any, en bona part a conseqüència de la baixa dels francs, que lluny d'estabilitzar-se se'ns mostren amb depreciació, i d'altra banda degut als balanços mercantils propis de l'època, en les jornades de gener ha reaccionat quelcom, si bé no tal com deuria, i això en raó de la suspensió en els transports que el locaut va condemnar com tantíssimes altres activitats.

Reprenen les sollicituds, bé que no amb caràcter general i semblen preferides les coloracions blanques o, contràriament, les de gran capa i consistència. Això ha fet que els tenedors de vi, poc abocats a vendre, mantinguin una major fermança. Són més franques les transaccions dels vins clars, i nosaltres sabem que les ben elaborades són, com és natural, les classes preferides, que es paguen a quatre pessetes grau carga del país, i, fins algunes, amb premi.

Els vins de molta color i grau, que no depassin els 12 alcohòlics, també són recercats per a l'embarc a França. Cert no abunden aquests tipus que, al ensems, continguin paladar fresc i ben relacionada acidesa, i allí on es troben tenen venda segura als quinze i setze rals grau carga de 128 porrons. La tendència dels nostres vins, més semblen obrir-se mercat en els grans centres belgues que en els francesos i potser ens explicaria aquest fet la condició que revelen els vins de la darrera collita en la nació veïna, que és de molt curta bondat i potser de més curtes existències. I si les informacions que de Belgica ens arriben són fonamentades, veurem que la força i braó que dita nació esmersa per a que reprenguin llurs activitats la indústria i el comerç, poden fer-nos esperar un tracte de favor mentre els valors de les respectives monedes no es distancien massa.

Que és el cas invertit respecte a França, però que podrà millorar si, com sembla, ajornem els retorns del manlleu que ens feren i aconseguïen augmentar la vàlua amb una ampliació de crèdit amb un nou préstec. Les relatives disponibilitats que en vins, olis, bestiar i muls podem oferir, tindran una major demanadissa si al concertar les noves concessions som prou destres per a defensar-les. Mes caldrà també no extremar les esperances, car en tant que França no puga nivellar la nostra exportació amb més vendes dels seus productes, la corrent i abundosa circulació de llur moneda als nostres mercats sofrirà menyspreu distanciant-nos per pletòrica sanitat de la pesseta. I bé hem de comprendre que si la anèmia es perniciosa, l'excés de sang ens fa propensos a congestions i feridures, tant cert com és que pèquem en l'excés com en el defecte i corroborant-se la sentència de que «in medio, virtus».

En mantenir aquest objectiu tots hi estem força interessats, perquè tant a l'industrial com a l'agricultor exportador més els hi convé parroquia rica que endeutada; d'aquí que, una restauració econòmica del país contractant, ens serà per molt temps beneficiosa tant com el que trigui a nivellar les produccions en justa correspondència amb les seves necessitats. I si no perdem de vista que França, en el sol aspecte de país vinícola proveïdor de mercats estrangers, restà alguns anys lluny dels amagatzemaments que solia, els nostres vins, per llur composició i riquesa, i fins per raons de veïnatge, seran segurament recercats per a suplir els seus vins d'embarc.

Caldrà, però, que siguem curosos de les vinificacions aborrint la tossuneria de creure que són «per res» excel·lents els vins amb sols que tinguin gran riquesa alcohòlica, i comencem a entendre que paladar, frescor, capa i bon equilibri de components poden menar-nos a una major sollicitud i consegüent crèdit a l'hora de vendre.

Resum: una impressió de mercat consistent, ferm i gens propens a la baixa, bé que tampoc esperançador de més intenses valoracions. Depèn del nostre seny, no sols en contractar relacions amicals, sinó, sobretot, en saber tenir pau i amor al treball, car les revoltes que ens han commogut vindrien a fer que «el porc se'ns tornés truja».

PERE J. LLORT.

La sembra superficial és millor que la sembra profunda.

INFORMACIÓ

L'arròs a Amposta.—Estan completament paralitzades les transaccions d'arròs a Amposta. Descontades algunes operacions d'arròs Benlloch, que es cotitza a 50 pessetes els 100 quilos, no hi han demandes de cap mena.

El Sindicat Agrícola Catòlic tracta de construir uns grans locals per a magatzemar tota la producció dels associats.

Les hortalisses primerenques.—Ens diuen de Mataró que les patates primerenques Royal Kidney i Navarra roja, afavorides per la esplendidesa del temps, estan en un estat de vegetació admirable.

La collita de pèsols, lo mateix els de desgranar que els tirabecs, és del tot bona.

Els monts públics de Lleyda.—Per tal d'evitar els freqüents abusos que es cometen en ço que respecta a l'aprofitament dels monts públics, el servei forestal de la província de Lleyda ha publicat una circular endreçada als Ajuntaments que tenen alguns boscos enclavats en llur jurisdicció.

Nova Delegació de la U. V. C.—Al poble de Santa Eulària de Ronzana s'hi ha constituït una Delegació de la Unió de Vinyaters de Catalunya, de la qual n'ha estat nomenat president D. Ramon Roure.

Nou Sindicat.—A Les Planes (Girona), s'hi ha constituït un Sindicat Agrícola Catòlic i Caixa Rural, del qual n'ha estat nomenat Consiliari el rector Mossèn Ramon Costa i President honorari D. Pere Sacrest Dusol.

Un Celler cooperatiu a Les Cabanyes.—Sembla que és un fet la construcció d'un Celler cooperatiu a Les Cabanyes. Dies passats van estar-hi l'arquitecte D. Cèssar Martinell i D. Pau Robert, President del Celler cooperatiu de Vilarrodonà, a l'objecte de posar-se en antecedents i estudiar la qüestió.

L'Institut Agrícola Català de Sant Isidre ha cursat al ministre de Proveïments un telegrama demanant la lliure circulació de bestiar, absolutament necessària en els moments actuals, i pregant que dicti amb urgència les disposicions degudes per a que els governadors civils no prohibeixin la sortida de bestiar destinat als grans centres de consum, prenent només que les mides indispensables per tal d'evitar l'exportació.

Propaganda Social Agrària.—S'ha celebrat un acte de propaganda organitzat per la Federació Catòlica Agrària a Sant Julià de Vilatorrada, donant-hi conferències el Dr. Fors i D. Ignaci Subirachs.

Garrofina del presseguer.—El Comitè provincial d'Agricultura i Ramaderia de Tarragona ha publicat una fulla donant instruccions per a combatre la garrofina del presseguer.

Notícies que rebem de Barbens ens diuen que va arrelant-se molt i cada dia més el Sindicat Agrícola, de recent fundació. I ens confirmen igualment les impressions que tenim d'altres poblacions d'Urgell, de l'enorme plantació d'arbres fruiters que enguany s'ha verificat a la comarca.

El Sindicat Agrícola de Balaguer i sa Comarca ha adquirit un nou local social més gran del que fins ara tenia, en consonància amb la creixença de l'entitat.

Sindicat Agrícola de Santa Coloma de Queralt.— El dia 2 de febrer tingué lloc una reunió per a ultimar els detalls del projecte de construcció d'una farinera cooperativa.

Sembla que hi ha el propòsit de gastar-s'hi 50,000 duros.

La Facina de la Conca.—En la darrera reunió del Consell directiu de la Federació Agrícola de la Conca de Barbarà, va examinar-se l'estat de les obres de la Facina cooperativa que estan bastint, les quals es troben en estat satisfactori, acordant-se alguns detalls sobre compliment de contracta i forma de pagament; s'enterà de l'estat de la construcció de la maquinària; examinà la classe de combustible més convenient per la caldera; s'acordà en concret l'adquisició d'una dinamo i bateries per la producció i condensació de l'electricitat; la confecció d'una estadística de preus de brisa i es planejà la forma de portar-la a la Facina i la de fixar el grau alcohòlic i tartàric de la mateixa, decidint-se, demés, per els dies 7 i 8 una visita corporativa a la Facina de Martorell.

NOTES DE LA DIRECCIÓ D'AGRICULTURA

Es imminent la creació d'una facina cooperativa en l'Alt Empordà, així com la Federació de tots els sindicats de la comarca.

Per a propulsar ambdues obres ha estat a donar conferències en els pobles de Vilajuiga, Pau, Palau Sabardera, Roses, Selva de Mar, Port de la Selva i Culera, el Cap d'Acció Social Agrària de la Mancomunitat de Catalunya don Josep M.ª Rendé i Ventosa.

La Secció Vinícola del Sindicat Agrícola de Marsà, així com la del Sindicat agrícola de Barbarà, s'han dirigit a la Mancomunitat de Catalunya en demanda d'auxili tècnic per a la construcció d'un celler cooperatiu i elaboració de vi.

Els ha estat concedida i els ha sigut atesa la petició de que el tècnic que dirigeixi els treballs sia don Erasme M.^a d'Ymbert, Auxiliari de la secció de Vinicultura de la Direcció d'Agricultura.

A l'objecte de constituir un celler cooperatiu amb tota garantia d'encert, el Sindicat Agrícola de Rodonyà s'ha dirigit a la Mancomunitat en demanda d'auxili tècnic.

Una comissió del Sindicat Agrícola de Vilarrodona, ha estat a visitar al Cap de Secció Social Agrària per a ultimar els detalls que permetin constituir la Federació de Sindicats de l'Alt Camp de Tarragona, que, segons tenim anunciat, ve treballant-s'hi per a que aviat sia un fet, i podem avui avençar que naixerà amb tota puixança.

El propi Sr. Rendé, ha rebut en son despatx d'Acció Social Agrària, comissions dels Sindicats de Tarragona, Castellví de la Marea i Artesa de Lleyda, en visita de consulta de diverses matèries relacionades amb la missió que li és confiada.

Nostre estimat Director D. August Matons, qui l'any passat dirigí una profitosa campanya d'esporga racional d'oliveres en distints punts de Catalunya, ha visitat els pobles de les comarques de Terrassa i Manresa, que se'n beneficiarien, per a comprobar el resultat obtingut, que no pot ésser més excellent, segons testimoni dels arbres i la veu general dels pobles.

Noves particulars que ens arriben de Lleyda, ens innoven de l'èxit que ve conquerint el curset d'Ensenyament agrícola de Segon grau. L'assistència hi és constant i se'n espera òptims resultats.

Sots la cura i direcció del personal tècnic de la Mancomunitat de Catalunya han estat plantats varies espècies de fruiters en els Camps Experimentals de Bellví i Ibars d'Urgell.

S'ha celebrat el concurs que per a la millora de la espècie cavallina organitzà la Mancomunitat de Catalunya en La Bisbal el dia 1.^r d'aquest mes. En viatge de pràctiques d'estudi hi assistiren una vintena d'alumnes de Zootècnia de l'Escola Superior d'Agricultura de Barcelona, acompanyats de llur professor D. M. Rossell i Vilà, President del Jurat Qualificador.

Una major ressenya amb la deguda informació gràfica serà servida als lectors d'AGRICULTURA en una de les pròximes edicions, puix l'acte s'ho valgué i ben bé formarà època.

Com un complement de les lliçons teòriques explicades a classe, i de les pràctiques realitzades en els Laboratoris respectius, durant el passat mes de gener, els alumnes de l'Escola Superior d'Agricultura, han fet les següents excursions d'estudi:

Els de Grau de Tècnic, 1.^r curs a Terrassa, el dia 19, i a Sant Llorenç de Munt el 28; els de 2.^m curs a Terrassa el dia 21, a l'Observatori Fabra el dia 28 i el 29 a La Bisbal.

Els Enginyers de 2.ª i 3.ª curs estigueren a La Bisbal i Mataró.

En totes elles foren acompanyats per sos respectius professors senyors Faura, Nonell, Rossell i Llenas.

Durant aquest mes de febrer es donen en l'Escola Superior d'Agricultura els següents ensenyaments del Grau de Tècnic Agrícola.

1.ª curs. *Mecànica aplicada*, per D. Carles Pi Suñer.

Dibuix, per D. Vicens Nubiola.

Anàlisi de terres, per D. Francesc Novellas.

2.ª curs. *Zootècnia*, per D. M. Rossell i Vilà.

Fabricació de fècules i midons, per D. F. Novellas.

Avicultura, pel Dr. M. Llenas.

L'Ajudant d'Enologia D. Erasme M. d'Ymbert, ha estat a Terrassa per apreciar les condicions del terreny en que es preté aixecar un celler cooperatiu, i per a donar algunes orientacions tècniques a la comissió que entén en els menesters per a portar a cap dit projecte, que de dia en dia creix, en seguretat d'ésser una realitat en plaç breu: tant breu, que s'aspira a que sigui un fet en el venider setembre.

Quedà aquell dia convingut que el Celler tindrà capacitat per a 15,000 cargues.

Resum dels treballs del Laboratori de la Direcció d'Agricultura durant el mes de gener de 1920.

MOSTRES ANALITZADES

Terres de cultiu	1
Vins, misteles i alcohols	23
Brisa per destileria	1
Adobs	16
Altres	2

Bibliografia

CONFERÈNCIA D'ORIENTACIÓ SOCIAL. — Recull de notes de la conferència que en la Cambra Agrícola del Noia donà Mn. Josep M.ª Rovira. — Gràfics variis.—Sant Sadurn de Noia, 1920.

Com ho indica el títol, es tracta d'una nova contribució a l'estudi i a la solució del problema social que comença a agitar-se pels camps de Catalunya. Mossèn Rovira, ben conegut pels viticultors del Penedès, analitza, amb la seva característica claretat, les causes que han determinat l'aparició del malestar en algunes classes rurals, i proposa de seguida els remeis.

Declarem sincerament que no estem del tot conformes amb els punts de mira de l'autor, referents als orígens de l'agitació pagesa, ni amb les solucions que proposa. Creiem sí, que hi ha molta veritat en les seves paraules, però ens sembla que no és tota la veritat. De totes maneres, celebrem l'aparició d'aquest fullet pel que hi ha en ell d'original i, sobretot, per l'esperit de serena cordialitat que traspua de totes les pàgines. Voldriem que amb la mateixa sinceritat i amb el mateix

profund desig d'harmonia, els capdavaners del nostre ressorgiment agrari tractessin de la qüestió que tot just comença, però que descuidada i amb l'exemple de moviment ciutadà, pot pendre un caràcter tal vegada funest pel pervenir de Catalunya.

Aquest caràcter d'exemplaritat que trobem en la conferència del nostre bon amic Mn. Rovira, constitueix — al nostre entendre — el seu millor mèrit.

A. M.

CONSULTORI

En aquesta secció es respondrà a totes les consultes que facin els senyors subscriptors, indicant el número de subscripció.

F. R., VALLS.—El nitrat de sosa es pot barrejar amb tots els adobs; però amb el superfosfat s'ha de barrejar solament en el moment de repartir-lo a la terra. El sulfat amònic es pot barrejar amb superfosfat, amb els adobs potàssics, amb el nitrat de sosa. No s'ha de barrejar ni amb cendres, ni amb calç, ni amb guix, ni amb escòries Thomas, perquè es perdria l'amoníac que conté, és a dir, el nitrogen.

CAM

Moviment de Mercats

REUS

	Pessetes		Pessetes
Ametlla moilar en closca, sac de		Avellana de 2.ª: el quintà de	
de 50'400 quilos	95'00	47'60 quilos	120'00
Ametlla en gra:		Garrofes: el quintà de 40 quilos.	16'50
Esperança, 1.ª, el quintà, al vol.	190'00	Oli extraff vell: els 15 quilos ...	00'00
Id. 2.ª, el quintà	170'00	Oli classe corrent: els 15 quilos.	00'00
Llargueta: fd.,	195'00	Oli classe fluixa: els 15 quilos.	00'00
Comuna: fd.,	75'00	Oli nou: els 15 quilos	48'00
Avellana en closca: la saca ...	84'00	Vi negre: el grau i carga, de 13'50 rals a 14'50	
Avellana trencada de 1.ª: el		Vi blanc: el grau i carga, de 13'50 rals a 14'50	
quintà de 47'60 quilos	180'00	Mistela: el grau i carga, al volt de 19 rals.	
		Alcohols: l'hectolitre, al volt de 260 pessetes.	

OLIVERES ARBEQUINES

DE MES D'UN METRE D'ALÇADA

PREU UNA PESSETA

Demandes a D. JOAN VALLÈS ESTRUCH

VALLBONA DEL PENEDES

Deu vostè

preocupar-se de l'estat de la seva vinya i disposar l'aplicació d'un tractament d'hivern a la mateixa per a combatre als paràsits enemics de la vinya. Dirigeixi's demanant detalls sobre l'aplicació de la

“PYRALINE”

de E. Claria

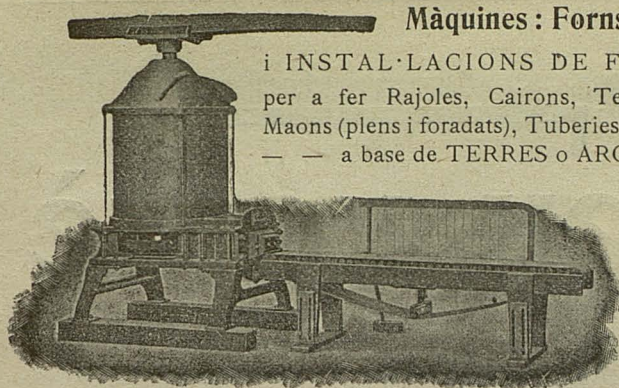
Agent exclusiu per a la venda :

VICENS VILA CLOSA

(SUCCESSOR DE KEGELS I VILA)

Passeig de Gràcia, 88
BARCELONA

Maquinària viti-vinícola : Productes enològics i anti-criptogàmics : Articles per a celler, etc.

Màquines : Forns : Accesoris

i INSTAL·LACIONS DE FÀBRQUES
per a fer Rajoles, Cairons, Teules, Totxos,
Maons (plens i foradats), Tuberries o Canonades,
— a base de TERRES o ARGILES —

PREMSES,
AMASSA-
DORES,
MOLINS,
MAXACA-
DORES,
GARBE-
LLADO-
RES

Màquina, moguda a força animal,
fabricadora de materials d'edificació, amb fangs o argiles

MESCLA-
DORES de
morter, etc.

Instal·lacions de FABRIQUES de CALÇ i CEMENTS

Màquines i Motllos per a
fer: BLOCS, MAONS, CO-
LUMNES, CORNISES i al-
tres objectes d'ornamenta-
ció amb CIMENT i ARENA

ESTUDIS i PROJECTES

J. F. Villalta, c. E.

(Apartat de Correus)

BARCELONA

ARBRES

Selecció d'arbres per a repoblació de riberes

Plançons de POLLS BORDILS

.....

reconeguts en el XIV Congrés de la Federa-
ció Agrícola Catalano-Balear, com una de
les classes de població de major producció

.....

Carolines = Plàtans = Acàcies
Albes = Pollancs de totes classes

Miquel Bosch Batlle
BORDILS (Girona)